

Poniższa ekspertyza dotyczy dostępności cyfrowej wybranych stron internetowych, zbadanych w ramach projektu „AUDYT WYBRANYCH STRON INTERNETOWYCH OBIEKTÓW I KLUBÓW SPORTOWYCH W POLSCE”, badania zrealizowanego przez Instytut Badawczy IPC, projekt na zlecenie Fundacji NEURON+.

dr Dariusz Szrejder

Instytut Socjologii, Uniwersytet Wrocławski

Biuro Wrocław Bez Barier, Urząd Miejski Wrocławia

Ideę dostępności uznać należy za uniwersalną, dotyczącą każdej osoby bez względu na jej cechy psychofizyczne czy inne cechy demograficzne, społeczne, ekonomiczne.

Uznając, że wartością jest możliwość pełnego korzystania z przysługujących praw publicznych, osobistych, politycznych, ekonomicznych przez każdego człowieka, wprowadzono w naszym kraju w 2019 roku między innymi przepisy Ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 z późniejszymi zmianami). Przepisy tej ustawy nałożyły na podmioty publiczne oraz podmioty korzystające ze środków publicznych, zgodnie z artykułem 3 ustawy, obowiązek zapewnienia dostępności do usług, produktów, wydarzeń. Minimalne wymagania w zakresie dostępności dotyczą dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz cyfrowej.

W zakresie **dostępności cyfrowej** wprowadzono Ustawę o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, (Dz. U. poz. 848 oraz z 2022 r. poz. 1002), regulująca zasady i obowiązki dostępności stron internetowych oraz aplikacji mobilnych prowadzonych przez podmioty publiczne.

Przepisy ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wprowadziły między innymi obowiązek utworzenia funkcji koordynatora dostępności (art. 14 ustawy), do tej funkcji należy wyznaczyć co najmniej jedną osobę. Kilka lat obowiązywania ustawy pokazuje, że dobrym rozwiązaniem jest aby była to osoba kompetentna w zakresie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, znająca zagadnienia związane z zapewnianiem dostępności, rozwiązaniami organizacyjnymi, często także technicznymi. Równie ważne jest aby posiadała odpowiednie cechy przydatne w komunikacji z osobami, klientami.

Na rynku dostępne są pakiety szkoleń dla koordynatorów dostępności, studia podyplomowe, uczelnie oferują sprofilowane kierunki kształcenia.

Część miejscowości posiada **standardy dostępności**, które są drogowskazem dla podmiotów współpracujących z administracją publiczną, wykonawców inwestycji publicznych, zawierać mogą w różnych konfiguracjach zasady i rozwiązania

dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowej. Standardy dostępności posiadają między innymi Wrocław, Warszawa, Poznań. Mają one najczęściej status prawa wewnętrznego, przyjęte są jako Zarządzenia Prezydentów miast. Zwrócić należy uwagę na wzorcowy charakter tych dokumentów – mogą być one wykorzystywane przez każdy podmiot w celu podnoszenia dostępności, przez osoby prywatne poszukujące wskazówek rozwiązań dostępnościowych dla własnych potrzeb, dla potrzeb członków rodziny.

Wymogiem ustawowym jest przygotowanie i upublicznienie „**Deklaracji dostępności**”, która zawiera istotne informacje o dostępności architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej i cyfrowej. Zasady wnioskowania o zapewnienie dostępności, procedurę skargową oraz dane kontaktowe koordynatorów dostępności. Warto aby tego typu informacje były nie tylko z powodu obowiązku ustawowego, ale także z powodów racjonalnych, ludzkich realizowane przez podmioty organizujące wydarzenia publiczne, komercyjne, prowadzące działalność z ludźmi i dla ludzi. Zatem powinien być to obowiązek nie tylko podmiotów publicznych, ale także tych ze sfery komercyjnej, ale nastawionych na otwarty udział wszystkich chcących skorzystać z oferty programowej, usługowej.

Wdrażane są także **standardy „miękkie”** dotyczące zasad organizacji dostępnych imprez kulturalnych, sportowych, plenerowych, w których istotnym zagadnieniem są kwestie organizacji imprezy, usługi z zachowaniem dostępności informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowej, architektonicznej. Dla przykładu **Wrocławskie Standardy Kultury i Wydarzeń**, czyli przyjęte zarządzeniem Prezydenta Miasta rekomendacje wskazujące zasady organizacji dostępnych dla wszystkich wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych. Odnajdujemy w nich rekomendacje rozwiązań do wykorzystania przez podmioty publiczne, organizacje pozarządowe, instytucje kultury. Mają one otwarty charakter i są dostępne dla wszystkich. To znaczy, że również podmioty komercyjne mogą z nich korzystać celem podnoszenia dostępności swoich wydarzeń.

Specyfiką tych dokumentów jest ich „dowolność” to znaczy, że wskazywane w przepisach podmioty, organy administracji publicznej, instytucje mogą na własne potrzeby je opracowywać, ale nie ma takiego obowiązku ustawowego. Traktowane są jako „dobre praktyki”, ukłon w stronę środowiska osób z niepełnosprawnościami.

Inną specyficzną cechą dostępności jest ekwiwalentności rozwiązań, to znaczy, że problemy (bariery) mogą być rozwiązane na więcej niż jeden sposób. Dlatego też warto zdawać sobie sprawę, że od koordynatora dostępności będzie wymagana wiedza specyficzna dotycząca zatrudniającego do podmiotu, znajomość specyfiki uwarunkowań, a także wskazywania konkretnych rozwiązań pasujących właśnie do specyfiki lokalnej, merytoryki podmiotu.

W związku z czym w różnych podmiotach mogą się pojawić różne rozwiązania podobnego problemu (bariery). Taka różnorodność wprowadza konieczność przygotowania się osób ze szczególnymi potrzebami do aktywności korzystania z oferty, z przestrzeni.

Dlatego też aktywnościach, dobrach, usługach które są traktowane jako oczywiste, jako bazujące na osiągnięciach rozwoju cywilizacyjnego próbuje się unifikować rozwiązania dostępnościowe, aby były one jednolite bez względu na rodzaj podmiotu czy na kraj. Dla przykładu, aby ustanowić wspólne normy dostępnościowe Unia Europejska przyjęła dwie dyrektywy. Są to:

1. europejski akt o dostępności (EAA – European Accessibility Act), który obejmuje minimalne wymogi dostępnościowe dla kluczowych produktów i usług,
2. dyrektywa o dostępności stron internetowych sektora publicznego (2016), która określa normy mające sprawić, że produkty i usługi cyfrowe będą bardziej dostępne dla wszystkich użytkowników.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (EAA). Dyrektywa dotyczy w szczególności produktów i usług ocenionych jako podstawowe dla swobodnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w codziennym życiu (np. komputerów, smartfonów, terminali płatniczych w sklepach, urządzeń do odprawy samoobsługowej, automatów wydających bilety kolejowe oraz usług, w tym usług e-handlu i bankowości detalicznej), dotyczy więc także obowiązków podmiotów prywatnych w zakresie zapewnienia dostępności cyfrowej oferowanych produktów i usług. Zapewnienie możliwości korzystania z funkcji głosowej nawigacji po stronie, stosowanie napisów, Audiodeskrypcji, kontrastów, tekstów łatwych w czytaniu (ETR), tłumaczenia na język

migowy – dla firm może być to element strategii rozwoju, innowacyjności, większych zysków. Dla osób ze szczególnymi potrzebami zapewniają takie rozwiązania możliwości uczestniczenia w życiu społecznym, gospodarczym, podejmowania samodzielnych decyzji, itd. Jak jest to ważne pokazały ostatnie lata spędzone podczas wymuszonych przez ograniczenia „onlajnowych” konferencji, zajęć, spotkań, zakupów.

Oznaczenie tekstu, strony w wersji ETR.

Przykładowe rozwiązanie w ETRze: <https://raszyn.pl/tekst-latwy-do-czytania-etr>

Przykładowe oznaczenie materiałów zawierających audiodeskrypcję, czyli materiałów z narracją prezentowaną przez lektora lub prowadzącego, dostępna dla wszystkich widzów, lub osobnej ścieżki dźwiękowej, możliwej do wyboru dla zainteresowanych, lub tekstowy opis materiału wizualnego czytany przez automat.

Przykładowe oznaczenie napisów do tekstu mówionego.

Dostępność stron internetowych oznacza, że teksty, ilustracje, formularze i nawigacja muszą być powszechnie dostępne i zrozumiałe.

Aby spełnić ewoluujące kryteria dostępności stron internetowych, stosujemy m.in. następujące rozwiązania:

1. alternatywne legendy (alt-tags) – opisy, dzięki którym użytkownicy korzystający z czytników ekranowych dowiadują się o treści ilustracji,
2. kontrast między tekstem a tłem – ustawiony dla jak najlepszej czytelności,
3. pełna nawigacja z klawiatury – dla użytkowników mających trudności z obsługą myszki.

Dobrymi praktykami jest zapewnienie dostępu do „uproszczonej”, skontrastowanej wersji strony, z wyłączonymi reklamami, migającymi ikonkami, z możliwością powiększenia tekstu, ustawienia kolorystyki tła i tekstów.

Obowiązkowe są rozwiązania przyjazne dla osób potrzebujących tekstów w prostszej językowej wersji, tak zwany ETR (easy to read tekst) czyli tekst łatwy w czytaniu i rozumieniu. Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2019 poz. 1696) podmiot publiczny powinien na swojej podstawowej stronie internetowej zamieścić informacje w tekście łatwym do czytania i rozumienia o swojej działalności. Pomocą w przygotowaniu informacji może być materiał „Europejskie standardy przygotowania tekstu łatwego do czytania i rozumienia”¹. Teksty przygotowane zgodnie z zasadami ETR służą osobom z niepełnosprawnością intelektualną, osobom dla których język (polski) nie jest językiem ojczystym, osobom starszym, dzieciom. Przygotowana w sposób zrozumiały i czytelny informacja pozwala podjąć prawidłową decyzję, włączyć się w życie społeczne, dotrzeć do wybranego miejsca, itd.

Napisy pod materiałami dźwiękowymi, audiowizualnymi pozwalają zapoznać się z prezentowaną treścią, wypowiedziami, fotografiami, grafikami, wykresami.

Zwracamy uwagę na potrzeby osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi: osoby niewidome, osoby niedowidzące, dla których treści graficzne powinny być zastąpione

¹ Czytaj np. <https://www.power.gov.pl/media/13597/informacja-dla-wszystkich.pdf>

informacją głosową albo wgraną w elementy strony, tekstu albo możliwą do odczytania przez używany przez nie czytnik głosowy ekranu. Dotyczy to **audiodeskrypcji** materiałów audiowizualnych, obrazów, zdjęć, imprez na żywo.

Kolejnym wymogiem jest stosowanie **tekstów alternatywnych** do zamieszczanych na platformach społecznościowych materiałów zdjęciowych, fotorelacji z imprez, grafik, obrazów, etc. Przygotowanie materiału zdjęciowego w sposób dostępny dla wszystkich wymaga pewnej wprawy w redagowaniu tekstów alternatywnych, konsekwencji i systematyczności ze strony administratorów stron, profili, i czasu. Wprawdzie sama czynność wprowadzania opisu alternatywnego nie jest czasochłonna dla pojedynczego zdjęcia, ale już przy 100 zdjęciowej fotorelacji ten czas będzie potrzebny. Wprawdzie platformy internetowe SA już w dużej mierze wyposażone w automatyczną funkcję dodawania opisów, ale nie jest to jeszcze narzędzie precyzyjne i może wprowadzać w błąd.

Przykładowy tekst alternatywny:

„Uśmiechnięta mała dziewczynka z dużym brązowym psem na zielonej łące”².

Zamieszczanie napisów do materiałów dźwiękowych, wypowiedzi, komentarzy, w tym napisów na żywo nie wypełnia jeszcze w pełni obowiązku zapewnienia dostępności.

² <https://kulturawrazliwa.pl/wiedza/jak-stworzyc-tekst-alternatywny-krotki-poradnik/>

W dostarczonych materiałach wyraźnie wybija się brak dostępności pod względem językowym dla osób niesłyszących posługujących się językiem migowym.

Dla osób posługujących się językiem migowym zapewnia się tłumaczy na żywo lub tłumaczy on line.

Przykładowy Print Screen transmisji sesji Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21.12.2023 roku. W prawym dolnym rogu widać okienko tłumacza języka migowego. Osoby korzystające z tłumaczenia zwracają często uwagę na wielkość okienka tłumacza, proponując aby była możliwość samodzielnego modyfikowania wielkości i położenia tego okienka, zgodnie z potrzebami indywidualnymi.

Fot. Materiał własny

Źródło: posiedzenie Rady Miejskiej Wrocławia

Kategoria osób z niepełnosprawnością słuchu jest wewnętrznie złożona i różnorodna. Zaczę od osób głuchych posługujących się językiem migowym. W Polsce mamy jeden podstawowy kod językowy polski Język migowy (PJM), którym posługują się osoby głuche/Głuche. Przez polski język migowy (PJM) – należy rozumieć naturalny wizualno-przestrzenny język komunikowania, posiadający własną gramatykę, budowę zdań, warunków nadawania i odbierania komunikatów. Warto zaznaczyć, że istnieją także

odmiany regionalne, lokalne poszczególnych znaków migowych. Podobnie nie ma jednego ogólnoswiatowego języka migowego, są odmiany rodzime, ojczyste charakterystyczne dla danego kraju. Wprawdzie powstaje międzynarodowy język migowy (International Sign Language – ISL), ale jest to język sztuczny, tworzony przez społeczność światową, i bardziej dostępny dla osób młodych, korzystających z rozwiązań technologicznych w komunikowaniu się z osobami głuchymi z zagranicy.

Różnica w pisowni „g/G” nie jest bez znaczenia. Osoby Głuche (pisane dużą literą) identyfikują się jako mniejszość językowa i kulturowa, posługująca się językiem migowym. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20.) wprawdzie kładzie obowiązki na:

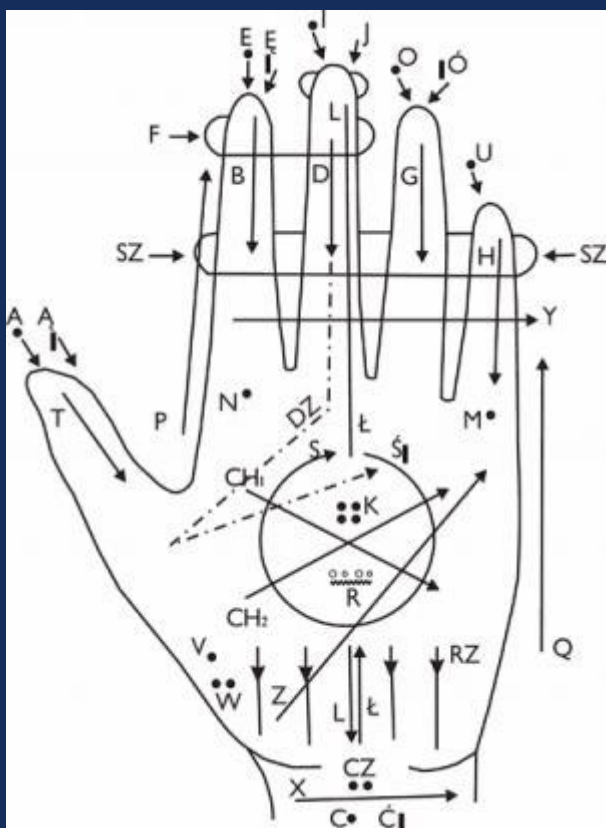
1. organy administracji publicznej,
2. jednostki systemu,
3. podmioty lecznicze,
4. jednostki Policji, Państwowej Straży Pożarnej i straże gminne oraz jednostki ochotnicze działające w tych obszarach, to coraz powszechniejszym oczekiwaniem osób Głuchych jest dostęp do treści w języku migowym, prezentowane przez podmioty spoza sektora finansów publicznych.

Dlaczego nie wystarczą napisy? Dlaczego potrzebne jest tłumaczenie na język migowy?

Osoby Głuche, które nie słyszą od urodzenia albo od wczesnego dzieciństwa jako pierwszy poznały naturalny dla nich język, czyli język migowy. Zwłaszcza jeśli pochodzą z tak zwanych rodzin dynastycznych – to znaczy w najbliższej rodzinie dziecka są osoby Głuche. Dla tych osób język polski jest językiem obcym, uczą się go jako języka drugiego. Oznacza to, że tekst napisany w języku polskim może być dla tych osób trudno zrozumiały lub nie zrozumiały. Zatem zapewnienie tym osobom pełnego dostępu do informacji, usługi, komunikatu wymaga tłumaczenia na język migowy.

Mamy także osoby, posługujące się systemem językowo-migowym (SJM), który przez wiele lat dominował w edukacji osób głuchych, ale jest językiem sztucznym, mającym naśladować język mówiony w gramatyce, składni. Zatem osoby posługujące się SJM w większości nie rozumieją komunikatów tłumaczonych na PJM, i odwrotnie.

Jeszcze inną kategorią odbiorców są osoby głuchoniewidome posługujące się systemem komunikowania osób głuchoniewidomych (SKOGN), ich potrzeby wynikają z łącznego występowania dysfunkcji narządu wzroku i słuchu. Mogą korzystać z alfabetu Braile, z języka migowego, lub alfabetu Lorma. Lorm to system punktów, linii i znaków dotykowych, które umieszczane są na dłoni.

Wyszczególnione powyżej kategorie osób posiadają wspólną cechę potrzebującą adekwatnych do swoich potrzeb i możliwości sposobów i kanałów komunikacyjnych.

Osoby niewidome i niedowidzące potrzebują udźwiękowienia obrazów. Osoby niesłyszące potrzebują napisów lub tłumaczenia na swój język.

Część z tych zadań można zrealizować przy wykorzystaniu automatów, np. napisy na żywo, teksty alternatywne ale są to narzędzia niedoskonałe, mogące wprowadzać w błąd, przeinaczać wypowiedź głosową, czy nieodpowiedni sposób dokonywać opisów. Do przeprowadzania tego elementu dostępności stron internetowych, aplikacji mobilnych wymagany jest udział człowieka, profesjonalisty doświadczonego w udostępnianiu materiałów odpowiedniej grupie odbiorców. Na marginesie należy zaznaczyć, że istniejący rejestr tłumaczy języka migowego prowadzony zgodnie

z wymogami ustawy o języku migowym nie zawsze zawiera osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w tłumaczeniu z języka mówionego na język migowy i odwrotnie. W poszukiwaniu profesjonalnego tłumacza, mającego doświadczenie w tłumaczeniu na przykład imprez sportowych warto zwrócić się do środowiska osób głuchych, do organizacji społecznych realizujących zadania dla tej społeczności.

Z elementów dostępnościowych, na które warto zwrócić uwagę przy tworzeniu zawartości stron internetowych, rekomendowane jest aby zawierały one także informacje istotne dla użytkownika samej infrastruktury czy wydarzenia.

Dobłą praktyką stosowaną dla stron internetowych może być wersja strony instytucji, wydarzenia przygotowana w standardzie ETR – opis instytucji, placówki, zadań przez nią realizowanych, ścieżka kontaktowa – łatwy w czytaniu i rozumieniu.

Przygotowanie pre-przewodnika z opisem i zdjęciami istotnych punktów, np. wejście główne (zdjęcie), recepcja (zdjęcie), szatnia, toalety, trybuny/widownia, itd. w ten sposób osoba potrzebująca przygotowania się na uczestnictwo w wydarzeniu, dojazd do obiektu może się wcześniej przygotować, co ułatwi jej odnajdywanie istotnych punktów, uniknie nie potrzebnego stresu. Przydatne są informacje o natężeniu ruchu klientów, co pozwala osobom potrzebującym więcej spokoju na wybranie czasu z mniejszym natężeniem ruchu klientów. Informacje o hałasie, naświetleniu, migających lampach, itp. będą ważne dla osób z epilepsją. Np. stosowane przez większe sklepy tak zwane „ciche godziny” z przyciemnionym oświetleniem, cichszą muzyką, będą wybierane przez osoby w spektrum autyzmu, wrażliwe na dźwięki czy światła.

Warunki wprowadzania na teren obiektu, na teren wydarzenia psów, głównie chodzi o psy przewodniki osób niewidomych, psów asystujących osobom z niepełnosprawnościami na przykład ruchowymi. Czy i jakie dokumenty powinna mieć przy sobie osoba korzystająca ze wsparcia tego typu. Czy jest wyznaczone miejsce dla osób z asystą psa? Czy jest zapewniony wodopój, miska na wodę, itd. Osoby

z niepełnosprawnością będą realizowały swoje uprawnienie, wynikające z poniższego przepisu, jednakże nakłada on także obowiązki na właściciela zwierzęcia:

Art. 20a. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2023.0.100 t.j.)

Uprawnienia osoby niepełnosprawnej z psem asystującym

1. Osoba niepełnosprawna wraz z psem asystującym ma prawo wstępu:

1) do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności: budynków i ich otoczenia przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz innych ogólnodostępnych budynków przeznaczonych do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynków biurowych i socjalnych;

2) do parków narodowych i rezerwatów przyrody;

3) na plaże i kąpieliska.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również w środkach transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego oraz w innych środkach komunikacji publicznej.

3. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie zwalnia osoby niepełnosprawnej z odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez psa asystującego.

4. Warunkiem skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest wyposażenie psa asystującego w uprząż oraz posiadanie przez osobę niepełnosprawną certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego i zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych.

5. Z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 i 2, może korzystać trener psa szkolonego na psa asystującego na podstawie zaświadczenia wydanego przez podmiot prowadzący szkolenie psów asystujących. Przepisy ust. 4 i 6 stosuje się odpowiednio.

6. Osoba niepełnosprawna nie jest zobowiązana do zakładania psu asystującemu kagańca oraz prowadzenia go na smyczy.

Ważnym elementem, który powinien być zrealizowany i pokazany w odpowiedni sposób jest zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom, zapewnienie sposobów ewakuacji osobom, które nie są w stanie samodzielnie się wydostać z obiektu z terenu.

Pokazanie dróg ewakuacji, miejsca zbiórki, sprzętów ewakuacyjnych, osób odpowiedzialnych za udzielanie pierwszej pomocy, za ewakuację. Wyposażenie w inne sprzęty pomocne w nagłych sytuacjach, jak choćby zwykły wózek ortopedyczny mogący doraźnie służyć do przemieszczania się osobom z trudnościami mobilności, w osłabieniu.

Opis warunków uczestnictwa w zajęciach, wydarzeniu – zasady odpłatności, ulgi, zasady dokumentowania przysługujących uprawnień (czy instytucja wymaga na przykład okazania orzeczenia o niepełnosprawności czy ma możliwość sczytania danych zawartych w kodzie QR na legitymacji osoby niepełnosprawnej). Czy i jakie są uprawnienia asystenta, opiekuna osoby z niepełnosprawnością.

Wskazanie i pokazanie na stronie strefy/miejsca przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością, z małymi dziećmi na widowni, na terenie imprezy. Odpowiednie zlokalizowanie tego miejsca jest innym aspektem – powinno ono być funkcjonalne, z łatwym dojściem, wyjściem, blisko sceny/boiska, odpowiednio osłonięte od warunków atmosferycznych. Osoby z niepełnosprawnościami mają różną tolerancję na warunki pogodowe, na przykład inaczej odczuwają temperaturę.

Toalety dla osób z niepełnosprawnościami powinny być zlokalizowane w odpowiednim miejscu, na przykład blisko strefy OzN. Ważnym jest zapewnienie możliwości

komfortowego skorzystania z toalety, w miarę samodzielnego. Osoby z niepełnosprawnościami zwracają uwagę na to aby toaleta dla OzN nie była wykorzystywana przez osoby pełnosprawne, głównie ze względów bezpieczeństwa sanitarnego. Dużym problemem jest możliwość zakażenia bakteryjnego. Nie bez znaczenia jest przy tym lokalizacja toalety OzN w ciągu toalet. Dobrze żeby dostęp do niej był bezpieczny, łatwy i bezkolizyjny, ale użytkowany wyłącznie przez osoby z niepełnosprawnościami. Niech nie będzie to pierwsza toaleta od wejścia/wyjścia ponieważ będą z niej korzystać wszyscy.

Czy jest miejsce do przewijania osób dorosłych z niepełnosprawnościami, tak zwana komfortka.

Czy jest zapewnione miejsce wyciszenia, w którym osoba potrzebująca będzie mogła odciąć się od bodźców dźwiękowych, świetlnych, natłoku ludzi.

Czy organizator zapewnia usługę asysty dla osoby z niepełnosprawnością czy należy organizować ją we własnym zakresie.

Zamieszczenie na stronie w sposób dostępny tych i innych informacji (w zależności od specyfiki obiektu, wydarzenia) będzie pomocne w przygotowaniu się osób do skorzystania z oferty, do uczestnictwa w wydarzeniu, w podjęciu decyzji o uczestnictwie.

Na zakończenie warto wyjaśnić zawartość kategorii „osoby ze szczególnymi potrzebami”.

Wskazuje się, że są to:

1. osoby poruszające się na wózkach, o kulach, i o ograniczonej możliwości poruszania się;
2. osoby niewidome i słabowidzące;
3. osoby niesłyszące i słabosłyszące;
4. osoby głuchoniewidome;
5. osoby z niepełnosprawnościami psychicznymi, intelektualnymi, oraz z zaburzeniami funkcji poznawczej;
6. osoby starsze;

- 7. kobiety w ciąży;
- 8. osoby z małymi dziećmi (w tym z wózkami dziecięcymi, także wózkami dla wieloraczków);
- 9. osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego);
- 10. osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci);
- 11. osoby wykluczone cyfrowo;
- 12. osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem;
- 13. inne (np. tymczasowe wykluczenie, z ograniczoną sprawnością manualną).

